C/2025/3991

20.8.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Ungariei

(C/2025/3991)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

Considerații generale

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([3]) care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu cel mult trei ani.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) JO L 306, 23.11.2011, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]) („Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Ungaria a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(4) La 11 mai 2021, Ungaria a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 15 decembrie 2022, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Ungariei ([6]), care a fost modificată la 8 decembrie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a include capitolul privind REPowerEU ([7]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Ungaria a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător, este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele aferente aceleiași reforme sau investiții atinse anterior.

(5) La 18 februarie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Ungariei ([8]). Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani.

(6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă 2025, în care a identificat Ungaria printre statele membre pentru care era necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([9]) la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

(7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea, (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea. Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul

([4]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 15 decembrie 2022 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Ungariei (ST 15447/2022).

([7]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 15 decembrie 2022 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Ungariei (ST 15964/2023).

([8]) Recomandarea Consiliului din 18 februarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural pe termen mediu al Ungariei (JO C, C/2025/1707, 18.3.2025).

([9]) Recomandarea Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

de vedere al costurilor și favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.

(10) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru Ungaria. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Ungaria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Ungaria a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Ungaria. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Ungaria în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(11) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Ungaria. Principalele constatări ale evaluării de către Comisie a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Ungaria în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 13 mai 2025 ([10]). La 4 iunie 2025, Comisia a concluzionat că Ungaria se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, sunt în continuare relevante vulnerabilitățile legate în principal de competitivitate și de nevoile de finanțare guvernamentală. Creșterea rapidă a salariilor a compromis competitivitatea costurilor în ultimii ani și persistă presiuni inflaționiste mai puternice decât în restul UE, în timp ce redresarea economică este lentă și supusă unor riscuri de evoluție negativă. Contul extern a înregistrat un excedent în 2024, dar politicile de stimulare a cererii interne prezintă riscuri pentru sustenabilitatea externă. Deficitul public a scăzut în 2024 ca urmare a investițiilor mai mici și a scăderii cheltuielilor cu subvențiile pentru energie, dar rămâne ridicat și nu se preconizează că se va îmbunătăți mult în acest an sau în următorul. Ponderea datoriei publice în PIB nu este în scădere, iar costurile cu serviciul datoriei și nevoile brute de finanțare rămân ridicate. Legătura dintre bănci și entitățile suverane s-a accentuat ca urmare a stimulentelor fiscale oferite băncilor naționale pentru achiziționarea de titluri de datorie publică. Evoluția prețurilor la locuințe s-a accelerat semnificativ în 2024, ca urmare a cererii puternice, care a fost accentuată de măsurile guvernamentale de sprijinire a cererii. Progresele în materie de politici au fost limitate. Ungaria va trebui să introducă măsuri fiscale permanente și să se bazeze mai puțin pe impozitele temporare pe profituri excepționale sau pe o reducere a investițiilor. Politica monetară a fost strictă, dar eficacitatea sa a fost slăbită de intervențiile guvernamentale: subvențiile și împrumuturile acordate gospodăriilor și corporațiilor rămân slab orientate, iar controlul ratelor dobânzilor la credite limitează eficacitatea politicii monetare. În același timp, subvențiile pentru locuințe și schemele de creditare preferențială continuă să denatureze piața locuințelor și să exacerbeze presiunile asupra prețurilor locuințelor.

Evaluarea raportului anual privind progresele înregistrate

(12) La 18 februarie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru Ungaria: 4,3 % în 2025, 4,0 % în 2026, 3,9 % în 2027 și 3,7 % în 2028, care corespund ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2023 de 9,1 % în 2025, 13,5 % în 2026, 17,9 % în 2027 și 22,2 % în 2028. În

([10]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2025) 127 final.

perioada 2025-2026, aceste rate maxime de creștere a cheltuielilor nete coincid cu traiectoria corectivă stabilită în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97, astfel cum a recomandat Consiliul la 18 februarie 2025 pentru a se pune capăt situației de deficit excesiv ([11]). La 30 aprilie 2025, Ungaria și-a prezentat Raportul anual privind progresele înregistrate ([12]) referitor la măsurile luate ca răspuns la recomandarea Consiliului din 18 februarie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv și la punerea în aplicare a reformelor și investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Ungaria cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(13) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Ungariei din 30 aprilie 2025, la 8 iulie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Ungariei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate și să le depășească ([13]).

(14) Pe baza datelor validate de Eurostat ([14]), deficitul public al Ungariei a scăzut de la 6,7 % din PIB în 2023 la 4,9 % în 2024, iar datoria publică s-a ridicat de la 73,0 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 73,5 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 2,3 %. În Raportul anual privind progresele înregistrate, Ungaria estimează creșterea cheltuielilor nete în 2024 la 2,3 %. Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([15]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una restrictivă în 2024, de 3,3 % din PIB.

(15) Potrivit Raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Ungariei estimează o creștere a PIB-ului real de 2,5 % în 2025, iar inflația IAPC este estimată la 4,5 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va crește cu 0,8 % în 2025 și cu 2,5 % în 2026, iar inflația IAPC se va situa la 4,1 % în 2025 și la 3,3 % în 2026.

(16) În Raportul anual privind progresele înregistrate, se preconizează că deficitul public va scădea la 4,1 % din PIB în 2025 și se estimează o scădere a ponderii datoriei publice în PIB la 73,1 % până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 7,4 % în 2025. Conform acelorași previziuni ale Comisiei din primăvara anului 2025, deficitul public ar urma să ajungă la 4,6 % din PIB în 2025. Scăderea deficitului în 2025 se datorează în principal scăderii cheltuielilor cu dobânzile ca urmare a scăderii plăților cupoanelor aferente obligațiunilor de retail indexate în funcție de inflație și unei noi scăderi a subvențiilor acordate operatorilor de servicii de utilități publice pentru pierderile suferite din cauza plafonării prețurilor la energie rezidențială. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 6,1 %. Aceasta este mai mică decât previziunile autorităților maghiare din Raportul anual privind progresele înregistrate, din cauza scăderii cheltuielilor finanțate la nivel național. Previziunile Comisiei estimează un deficit mai mare din cauza nivelului semnificativ mai mic al veniturilor din producție și al impozitelor pe venit, determinat de o creștere mai slabă a PIB-ului. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi expansionistă în 2025, de 0,4 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 74,5 % până la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal deficitul public ridicat și o ajustare datorie-deficit pozitivă ca urmare a plăților mari ale dobânzilor în numerar acumulate în anul precedent.

([11]) Recomandarea Consiliului în vederea încetării situației de deficit excesiv din Ungaria, JO C/2025/5896.

([12]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([13]) Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Ungariei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale), JO C, C/2025/3968, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3968/oj.

([14]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

([15]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

(17) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025 ([16]), se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 0,4 % din PIB, comparativ cu 0,2 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență permit investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice a Ungariei.

(18) Cheltuielile publice pentru apărare în Ungaria au reprezentat 1,1 % din PIB în 2021, 1,4 % din PIB în 2022 și 1,9 % din PIB în 2023 ([17]). Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 2,0 % din PIB atât în 2024, cât și în 2025. Acest procent reprezintă o creștere de 0,9 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) permite Ungariei să reprioritizeze cheltuielile publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari și de durată să nu pună în pericol sustenabilitatea bugetară pe termen mediu.

(19) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile nete ale Ungariei vor crește cu 6,1 % în 2025 și, cumulat, cu 8,6 % în 2024 și 2025. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că creșterea cheltuielilor nete ale Ungariei în 2025 va depăși rata maximă de creștere recomandată stabilită prin traiectoria corectivă, ceea ce corespunde unei abateri ([18]) de 0,7 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare anii 2024 și 2025 împreună, se preconizează că rata de creștere cumulată a cheltuielilor nete va fi sub rata maximă de creștere recomandată. Abaterea preconizată se încadrează în flexibilitatea clauzei derogatorii naționale bazată pe proiecțiile actuale privind cheltuielile pentru apărare. Prin urmare, procedura de deficit excesiv pentru Ungaria se suspendă.

(20) În plus, Consiliul a recomandat Ungariei să elimine treptat măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei înainte de sezonul de încălzire 2024-2025. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, deși costul bugetar net ([19]) al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la 1,0 % din PIB în 2024, el este preconizat la 0,5 % în 2025. În special, au rămas în vigoare subvențiile acordate operatorilor de utilități publice pentru pierderile suferite din cauza plafonării prețurilor la energia rezidențială. Măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei nu au fost eliminate treptat înainte de sezonul de încălzire 2024-2025. Acest lucru nu este în concordanță cu recomandările Consiliului.

(21) Raportul anual privind progresele înregistrate nu include proiecții bugetare pentru perioada de după 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează un deficit public de 4,7 % din PIB în 2026. Creșterea ușoară a deficitului public în 2026 reflectă în principal impactul scutirilor fiscale mai mari pentru mame și al creșterilor salariilor și primelor din sectorul public. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 6,0 % în 2026. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi una expansionistă în 2026, de 1,0 % din PIB. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 74,3 % până la sfârșitul anului 2026. Scăderea ponderii datoriei în PIB în 2026 se datorează în principal unei creșteri mai mari a PIB-ului nominal.

Principalele provocări legate de politici

(22) Unele practici denaturează funcționarea pieței financiare și a pieței cu amănuntul, ceea ce poate, de asemenea, să limiteze eficacitatea politicii monetare. Deși plafoanele aplicate ratelor dobânzilor la depozitele bancare și la creditele acordate întreprinderilor au fost eliminate treptat în 2024, se preconizează că băncile vor reduce în mare măsură dobânzile percepute la credite. În plus, pentru a stimula cererea internă, se utilizează pe scară largă credite subvenționate destinate în mare măsură gospodăriilor și corporațiilor, precum și rate ale creditelor ipotecare controlate din punct de vedere administrativ. Proporția împrumuturilor subvenționate rămâne ridicată în comparație cu nivelurile anterioare pandemiei de COVID-19, ceea ce duce la o alocare de capital sub nivelul optim prin finanțarea unor proiecte cu rentabilitate scăzută și creșteri de productivitate limitate. Deși plafoanele tarifare pentru produsele alimentare au fost eliminate treptat în 2024, în 2025 guvernul a plafonat diferența dintre prețul de achiziție cu amănuntul și prețul de vânzare al unei game largi de produse alimentare.

([16]) Potrivit notei de orientare privind înregistrarea statistică a MRR, la fel ca granturile „tradiționale" ale UE, cheltuielile care urmează să fie finanțate prin granturi MRR sunt înregistrate în conturile naționale la momentul în care sunt suportate și sunt corelate în timp și ca dimensiune cu veniturile imputate de la UE, indiferent de momentul decontării în numerar, care sunt condiționate de atingerea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor. Până în prezent, Ungaria nu a depus nicio cerere de plată în cadrul MRR și a primit doar plăți de prefinanțare. Eurostat (2021) Notă de orientare privind înregistrarea statistică a Mecanismului de redresare și reziliență.

([17]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

([18]) Începând din 2026, aceste cifre vor apărea în contul de control stabilit la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

([19]) Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale aplicate furnizorilor de energie.

(23) Deficiențele în planificarea și execuția bugetului au limitat transparența politicilor și au contribuit la tendința expansionistă a politicii bugetare în trecut. Adoptarea foarte timpurie a bugetelor anuale începând cu 2016, cu o excepție în 2024, a redus fiabilitatea previziunilor macroeconomice și bugetare. Introducerea unei „stări de pericol", în vigoare din 2020, a mărit marja de apreciere în ceea ce privește punerea în aplicare a bugetelor anuale. Cadrul bugetar național al Ungariei nu a condus la o orientare bugetară mai prudentă și prezintă o serie de deficiențe, cum ar fi caracteristicile prociclice ale regulii privind datoria și aplicarea deficitară a planificării bugetare pe termen mediu. Revizuirile frecvente și semnificative ale obiectivelor bugetare au subminat rolul bugetului ca ancoră pentru participanții la piață și au pus sub semnul întrebării credibilitatea planurilor bugetare pe termen mediu. Fundamentarea planificării bugetare pe termen mediu pe plafoane multianuale de cheltuieli, astfel cum sunt prevăzute în normele bugetare revizuite ale UE, ar contribui la abordarea tendinței expansioniste a politicii bugetare. Mandatul și capacitățile operaționale ale consiliului bugetar maghiar rămân limitate. Noile structuri de gestionare a fondurilor publice, cum ar fi fiduciile de interes public, slăbesc supravegherea bugetară, deoarece acestea par să funcționeze fără mecanisme de control eficace.

(24) Îmbătrânirea populației urmează să intensifice provocările pe termen lung legate de sustenabilitatea finanțelor publice în Ungaria. Se preconizează că raportul dintre populația în vârstă de muncă și persoanele cu vârsta de cel puțin 65 de ani va scădea de la 2,9 în 2023 la 1,8 până în 2070. Ca urmare, se estimează că cheltuielile cu pensiile vor crește substanțial, de la aproximativ 7,7 % din PIB în 2022 la peste 12 % din PIB în 2070. Potrivit analizei sustenabilității datoriei efectuată de Comisie, riscurile bugetare sunt ridicate pe termen mediu și medii pe termen lung. Structura sistemului de pensii generează probleme de echitate, cum ar fi creșterea cheltuielilor cu pensiile persoanelor cu venituri ridicate și diferențe mari între pensiile pensionarilor din diferite grupe de vârstă, din cauza sensibilității metodei de calcul al pensiilor la fluctuațiile salariului mediu la nivel național. Pensia minimă a rămas neschimbată în termeni nominali din 2008 și nu reușește să asigure pensii adecvate pentru persoanele cu un istoric profesional întrerupt și cu venituri medii scăzute pe parcursul carierei lor.

(25) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unei părți semnificative a provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a Ungariei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026", adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Pentru ca Ungaria să își poată îndeplini angajamentele asumate în planul de redresare și reziliență până în august 2026, este esențial ca țara să accelereze de urgență ritmul de punere în aplicare a reformelor și a investițiilor abordând provocările relevante, în primul rând prin implementarea rapidă a măsurilor necesare pentru a asigura protecția eficace a intereselor financiare ale UE. Consolidarea cadrului anticorupție și creșterea concurenței în cadrul achizițiilor publice sunt elemente-cheie în acest sens și, de asemenea, esențiale pentru îmbunătățirea mediului de afaceri și stimularea competitivității. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru punerea în aplicare cu succes a acestuia.

(26) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), a Fondului social european Plus (FSE+) și a Fondului de coeziune (FC), s-a accelerat în Ungaria. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. În plus, este esențial pentru punerea în aplicare cu succes a programelor politicii de coeziune ca Ungaria să rezolve de urgență chestiunile nesoluționate privind condițiile favorizante, în special chestiunile nesoluționate în ceea ce privește respectarea Cartei drepturilor fundamentale și protecția intereselor financiare ale Uniunii. Ungaria ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Ungaria se confruntă în continuare cu provocări, inclusiv legate de creșterea competitivității în contextul tranziției industriale, de consolidarea inovării și a capacităților digitale, de accelerarea tranziției energetice, de îmbunătățirea accesului la locuințe la prețuri accesibile, inclusiv la locuințe sociale, de actualizarea competențelor și de integrarea pe piața muncii a grupurilor defavorizate, de combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, precum și de inegalitățile educaționale și de creșterea rezilienței în domeniul apei. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Ungaria trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei

a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025 ([20]) prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

(27) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Ungaria ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(28) Pe lângă provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în alte fonduri ale UE, Ungaria ar trebui să abordeze cu eficacitate provocările care au rămas legate de mediul de afaceri, accesul la finanțare, inovare, dependența de combustibilii fosili din Rusia, subvențiile pentru combustibilii fosili, echilibrarea rețelei de energie electrică, gestionarea apei, educație, nivelurile de competențe și integrarea grupurilor defavorizate pe piața forței de muncă, asistența socială, dialogul social și locuințele.

(29) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE și cele naționale și locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % în general și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri și a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test sistematic de rezistență pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestui obiectiv ambițios, Ungaria trebuie să ia, la rândul său, măsuri în acest sens. 49 % dintre întreprinderi consideră complexitatea procedurilor administrative ca fiind o problemă pentru întreprinderea lor atunci când desfășoară activități economice în Ungaria ([21]). Mediul de afaceri slab este în continuare un obstacol major în calea inovării. Conform indicatorilor de competitivitate, Ungaria s-a numărat printre țările din UE cu cele mai slabe performanțe în 2024. Întreprinderile se confruntă cu un nivel ridicat de volatilitate normativă, ceea ce face dificilă planificarea pe termen lung a întreprinderilor. Publicul și părțile interesate nu sunt consultate cu privire la proiectele de lege importante, acestea fiind adesea prezentate în parlament de către parlamentari individuali, nu de guvern, și nu necesită deci o consultare publică. Guvernul continuă să utilizeze pe scară largă decrete de urgență pentru a modifica legislația pe perioada „stării de pericol”, care a fost prelungită în mod repetat în ultimii cinci ani din diverse motive. Regimul de urgență de lungă durată limitează consultarea publică și permite introducerea unor modificări bruște, adesea majore, ale politicilor, care pot perturba operațiunile comerciale normale. Lipsa egalității de tratament între întreprinderi limitează concurența. Structura pieței este concentrată și doar câteva întreprinderi concurează pe piețe specifice ([22]). Mai multe servicii sunt încredințate unor întreprinderi de stat sau private care funcționează fără concurență. Utilizarea pe scară largă a acordurilor-cadru în cadrul procedurilor de achiziții publice limitează, de asemenea, concurența prin dependența de anumite întreprinderi și prin sprijinirea acestora în dobândirea unei poziții dominante pe piață. Sectorul comerțului cu amănuntul, în special, funcționează într-un mediu de afaceri instabil. Comercianții cu amănuntul sunt, de asemenea, afectați de intervenții administrative, cum ar fi plafoanele tarifare pentru comerțul cu amănuntul, limitele marjelor de vânzare, reducerile obligatorii, interzicerea vânzării de produse alimentare cu 48 de ore înainte de data expirării lor și raportarea obligatorie online a prețurilor. Măsurile de politică și impozitele ridicate reduc competitivitatea comercianților cu amănuntul.

Utilizarea tot mai frecventă a taxelor sectoriale complică sistemul fiscal și are un impact disproporționat asupra întreprinderilor mai mari, adesea cu capital străin. În 2023, veniturile din taxele sectoriale au reprezentat 2,7 % din PIB. Printre sectoarele cele mai afectate se numără sectorul bancar, al energiei, al comerțului cu amănuntul, al materialelor de construcții, al asigurărilor, al telecomunicațiilor și al utilităților. Statul efectuează tranzacții comerciale și exclude actorii privați prin achiziționarea sau facilitarea achiziționării mai multor întreprinderi mari cu finanțare subvenționată. Diverse intervenții ale statului au fost utilizate pentru a-i obliga pe proprietari – în majoritate străini – să își vândă firmele, facilitând crearea unor campioni naționali publici sau legați de sectorul public. Prezența tot mai mare a fondurilor de investiții în societăți necotate creează noi provocări. Această structură de societate este utilizată în special de persoane fizice care au legături cu guvernul, deoarece asigură un anonimat

([20]) Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

([21]) „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE”, Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2024).

([22]) Raportul „Business Ready” al Băncii Mondiale.

similar cu cel al societăților offshore. Fondurile de investiții în societăți necotate au crescut semnificativ ca număr și dimensiune în ultimii ani și au reprezentat peste 2,5 % din PIB în 2024. Fondurile de investiții în societăți necotate sunt din ce în ce mai mult investitori în societăți care câștigă achiziții publice și asigură concesiuni de mare valoare și au o prezență puternică în tranzacțiile comerciale cu statul. Mediul de afaceri slab a contribuit la erodarea competitivității și frânează investițiile și, în cele din urmă, conduce la o inflație mai mare și la o redresare economică lentă, astfel cum arată analiza aprofundată privind Ungaria din cadrul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice.

(30) În Ungaria este subdezvoltat rolul piețelor de capital de canale de finanțare a întreprinderilor nou-înființate și a întreprinderilor mici și mijlocii foarte inovatoare. În 2023, capitalizarea bursieră a fost de 17,6 % din PIB (media UE: 68 %). Dezvoltarea piețelor de capital a fost împiedicată și mai mult de măsuri de politică recente, cum ar fi obligațiunile pe termen lung scutite de impozit pentru investitorii din domeniul comerțului cu amănuntul și stimulentele fiscale pentru investițiile în locuințe.

(31) Intensitatea cercetării și dezvoltării a crescut doar marginal în ultimul deceniu și s-a situat încă cu mult sub media UE în 2023 (1,4 % față de 2,2 % din PIB). Cheltuielile publice pentru cercetare și dezvoltare, inclusiv în universități, sunt printre cele mai scăzute din UE, ceea ce frânează excelența științifică. Reorganizarea în curs a institutelor de cercetare, precum și mecanismele de evaluare internă neclare creează condiții de muncă incerte pentru cercetători. Birourile de transfer de tehnologie nu sunt încă suficient de bine integrate și acceptate de cercurile academice, iar canalele spin-off nu sunt încă bine dezvoltate. Cooperarea dintre mediul academic și întreprinderi se limitează în principal la întreprinderile tradiționale care au legături cu universitățile. Din cauza sarcinii administrative considerabile și a unor norme de eligibilitate nu întotdeauna clare privind cheltuielile pentru inovare, doar câteva întreprinderi, în principal mari, inovează și beneficiază de diferitele subvenții.

(32) Ungaria continuă să se bazeze în mare măsură pe Rusia pentru combustibilii fosili. În 2024, peste 70 % din gazele naturale și peste 80 % din țițeiul consumat au fost de origine rusă. Eforturile Ungariei de a renunța la dependența de Rusia sunt lente.

(33) Ungaria a acordat subvenții considerabile pentru combustibilii fosili, fără să prevadă o eliminare treptată a acestora înainte de 2030. În special, subvențiile pentru combustibilii fosili care nu abordează în mod specific nici sărăcia energetică, nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică electrificarea și care nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea face cu titlu prioritar obiectul eliminării treptate. În Ungaria, subvențiile pentru combustibilii fosili – cum ar fi programul de reducere a costurilor pentru utilități, o reducere a taxei pe valoarea adăugată pentru încălzirea centralizată pe bază de gaze naturale și rambursarea accizelor pentru utilizarea motorinei în sectorul agricol – sunt ineficiente din punct de vedere economic, perpetuează dependența de combustibilii fosili și nu stimulează electrificarea în sectorul rezidențial. Reducerea și eliminarea treptată a acestor subvenții sunt în conformitate cu angajamentele UE și pot ajuta Ungaria să controleze cheltuielile publice.

(34) Fără o mai mare flexibilitate a sistemului, implementarea rapidă a surselor regenerabile de energie nu reduce dependența de importurile de energie electrică și a condus la o volatilitate extremă a prețului angro al energiei electrice în cursul anumitor zile. Consumatorii casnici au acces limitat la prețuri dinamice, iar introducerea contoarelor inteligente este scăzută (sub 10 %), ceea ce împiedică, de asemenea, flexibilitatea. Comerțul transfrontalier limitat împiedică Ungaria să exploateze pe deplin beneficiile pieței unice, permițând fluxul de energie electrică acolo unde cererea este mai mare. În plus, concurența scăzută de pe piața maghiară de echilibrare conduce la costuri mai mari. Prețul energiei pentru întreprinderile din Ungaria este unul dintre cele mai ridicate din UE. Importurile de energie au scăzut în 2024, dar rămân substanțiale, ceea ce face ca echilibrul extern să fie vulnerabil la creșterile prețurilor la energie, aceasta reprezentând o provocare identificată în cadrul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice.

(35) Ungaria este din ce în ce mai afectată de riscurile climatice, evidențiate de secetele cu care s-a confruntat în special în 2022, dar și în 2024, care au dus la pierderi semnificative în sectorul agricol. Capacitățile administrative slabe și infrastructura verde insuficientă subminează reziliența generală a Ungariei în domeniul apei, în special capacitatea sa naturală de retenție a apei. În plus, calitatea apei este slabă din cauza poluării cauzate de agricultură, industrie și așezările umane, doar 11,3 % din apele de suprafață având o stare ecologică bună (media UE: 37,3 %). Progresele Ungariei în ceea ce privește adoptarea economiei circulare sunt lente, cu un accent insuficient pe reutilizare, reparare și reciclare. Conform datelor din 2023, productivitatea resurselor Ungariei, de 1,33 EUR/kg, și rata de utilizare circulară a materialelor de 5,9 % sunt cu mult sub media UE (2,74 EUR/kg și 11,8 %) și nu se observă nicio convergență. Alocarea limitată a resurselor și capacitățile insuficiente de tratare în sectorul gestionării deșeurilor au condus la rate de reciclare relativ scăzute și la o dependență excesivă de depozitarea deșeurilor.

(36) Competitivitatea și potențialul de inovare al Ungariei sunt limitate de competențele de bază slabe în rândul studenților defavorizați și al studenților din cadrul educației și formării profesionale (EFP), de rata scăzută de absolvire a învățământului terțiar și de perfecționarea și recalificarea limitate pentru grupurile vulnerabile. Din cauza

inegalităților puternice din domeniul educației, care afectează în special romii, unul din doi elevi defavorizați rămâne cu un nivel scăzut de competențe de bază. Sondajul PISA din 2022 indică unul dintre cele mai mari decalaje în ceea ce privește performanța medie la matematică între programele generale și cele profesionale din UE, în mare parte din cauza disparităților socioeconomice. Participarea la EFP este în creștere, însă sistemul nu este încă suficient de permeabil ([23]), iar programele EFP cu o durată de trei ani – cu un conținut redus de educație generală – nu reușesc să ofere acces direct la parcursuri educaționale care să conducă la niveluri mai ridicate de calificare. Deficitul de cadre didactice reprezintă o preocupare urgentă în contextul îmbătrânirii forței de muncă, în special în regiunile cele mai defavorizate și în zonele rurale. În 2024, Ungaria a început să pună în aplicare o reformă majoră a salariilor cadrelor didactice, cofinanțată de FSE+. În plus, o mai mare autonomie a cadrelor didactice și un sistem de evaluare a cadrelor didactice care să recompenseze abordările pedagogice de predare inovatoare și inclusive ar putea contribui la atragerea candidaților cu rezultate bune și la păstrarea profesorilor tineri în profesie. În pofida unei cereri tot mai mari de forță de muncă cu înaltă calificare, rata de absolvire a învățământului terțiar rămâne una dintre cele mai scăzute din UE. Acest lucru se adaugă faptului că există o proporție scăzută de absolvenți de științe, tehnologie, inginerie și matematică, ceea ce reduce și mai mult capacitatea Ungariei de a atrage investiții în sectoarele de înaltă tehnologie.

(37) Rata medie de ocupare a forței de muncă este ridicată, dar unele grupuri defavorizate, cum ar fi persoanele cu un nivel scăzut de instruire, persoanele cu handicap și romii, se confruntă în continuare cu obstacole în calea accesului la oportunități de perfecționare și recalificare și a obținerii unui loc de muncă stabil. Aceasta rămâne o rezervă neexploatată de lucrători, în timp ce Ungaria se bazează și pe lucrători străini. Mai pot fi aduse îmbunătățiri în ceea ce privește disponibilitatea unor oportunități efective de recalificare și perfecționare și a unor servicii de sprijin personalizate adecvate – inclusiv dezvoltarea competențelor transversale, sprijin psihologic și de sănătate și sprijin pentru căutarea unui loc de muncă – pentru grupurile defavorizate. Recenta modificare a cadrului juridic privind politicile active pe piața forței de muncă creează mai multe oportunități în ceea ce privește promovarea furnizării de formare și există posibilități de îmbunătățire a capacităților serviciilor publice de ocupare a forței de muncă în acest sens. Durata medie a șomajului este de peste 12 luni. Indemnizația de șomaj de trei luni limitează timpul acordat pentru găsirea unui loc de muncă adecvat sau a unor oportunități adecvate de perfecționare și sporește riscurile de locuri de muncă de slabă calitate, de șomaj de lungă durată și de sărăcie.

(38) Dialogul social dintre angajatori și sindicate rămâne slab, în special în sectorul public. Deși forumul tripartit din sectorul privat a primit un cadru juridic pentru negocierile privind salariul minim din 2024, politicile economice majore propuse în 2024 și 2025 au fost adoptate fără consultarea angajatorilor și a sindicatelor relevante. În sectorul public, drepturile lucrătorilor s-au erodat treptat. Pentru anumiți angajați din sectorul public a fost creat un statut profesional separat, care le slăbește capacitatea de a-și apăra în mod colectiv interesele.

(39) Excluziunea socială și sărăcia sunt în creștere, în special în rândul copiilor, al persoanelor în vârstă și al persoanelor cu handicap. Inegalitatea în materie de avere a crescut semnificativ și se numără printre cele mai ridicate din UE. Sistemul fiscal favorizează gospodăriile cu venituri ridicate, în timp ce cea mai mare parte a sprijinului social se acordă prin credite fiscale. Adecvarea venitului minim, în special a indemnizației de înlocuire a locului de muncă (FHT), este una dintre cele mai scăzute din UE. Impactul prestațiilor sociale a continuat să scadă în 2023 în ceea ce privește reducerea sărăciei (în special în cazul copiilor) și a rămas scăzut în ceea ce privește reducerea inegalității veniturilor. Un program finanțat de UE care sprijină locuințele, serviciile sociale și educația în cele mai defavorizate 300 de municipalități reprezintă un pas important înainte, dar sunt necesare măsuri mai specifice pentru a îmbunătăți accesul la serviciile sociale și de bază generale. Distribuția geografică inegală a medicilor reprezintă un obstacol major în calea accesului la asistență medicală în regiunile periferice ale țării. Măsurile de politică menite să abordeze nivelul scăzut al cheltuielilor cu asistența medicală și deficitele persistente de profesioniști din domeniul sănătății rămân limitate. Speranța de viață la naștere este printre cele mai scăzute din UE. Abordarea acestor provocări ar contribui, de asemenea, la sprijinirea convergenței sociale ascendente, în concordanță cu analiza de țară din a doua etapă efectuată de serviciile Comisiei în conformitate cu cadrul de convergență socială ([24]).

(40) Costurile cu locuința au un impact negativ asupra standardelor de viață, în special în rândul persoanelor care trăiesc sub pragul sărăciei. Prețurile locuințelor au crescut cu 230 % între 2010 și 2024. Fondul de locuințe sociale este mic și în scădere, iar gospodăriile cu venituri mici au acces limitat la sprijin pentru locuințe în absența unui sprijin guvernamental clar și mai specific pentru politica în domeniul locuințelor. Subvențiile generoase și nespecifice pentru locuințe și oferta limitată de locuințe au contribuit la creșterea prețurilor locuințelor.

([23]) Tranziția lină a cursanților în cadrul întregului sistem de educație și formare, pe orizontală și pe verticală.
([24]) SWD(2025) 95 – A doua etapă a analizei de țară privind convergența socială, în conformitate cu cadrul de convergență socială (SCF), 2025.

(41) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și concluziile sale privind existența unor dezechilibre, recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandările 1, 2, 3, 4 și 6. Politicile menționate în recomandările 1, 2, 4 și 6 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de nevoile de finanțare guvernamentală și externă. Politicile menționate în recomandarea 3 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de competitivitatea costurilor și de presiunile exercitate asupra prețurilor,

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Ungaria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare și securitate și gradul de pregătire în aceste domenii, asigurând în același timp sustenabilitatea datoriei în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să respecte ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 18 februarie 2025, în vederea încetării situației de deficit excesiv, utilizând în același timp alocările în temeiul clauzei derogatorii naționale pentru cheltuieli mai mari pentru apărare. Să elimine treptat măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei. Să urmărească coordonarea eficace și delimitarea clară a politicilor macroeconomice pentru a asigura sustenabilitatea bugetară și externă. Să elimine treptat plafoanele de preț și de rată a dobânzii rămase, pentru a reduce efectele de denaturare și pentru a facilita transmiterea fără probleme a politicii monetare. Să consolideze cadrul bugetar pe termen mediu, să alinieze pregătirea bugetelor anuale cu exercițiul bugetar și să limiteze marja de apreciere în ceea ce privește execuția bugetelor anuale. Să îmbunătățească sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii, menținând totodată caracterul adecvat al acestuia, în special prin abordarea inegalităților în materie de venituri.

2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să urgenteze implementarea planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, punând rapid în aplicare măsurile necesare pentru a asigura protecția intereselor financiare ale UE. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ, FSE+ și FC), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să îmbunătățească cadrul de reglementare și concurența pe piețele produselor și în sectorul serviciilor, în special în comerțul cu amănuntul, prin evitarea intervențiilor administrative arbitrare, a unei legislații adaptate care creează avantaje necuvenite sau dezavantaje pentru anumite întreprinderi și a tranzacțiilor sprijinite de stat care denaturează piața și prin reducerea utilizării măsurilor de urgență la ceea ce este strict necesar, în conformitate cu principiile pieței unice și cu statul de drept. Să stimuleze dezvoltarea piețelor de capital prin creșterea stimulentelor fiscale și de reglementare. Să consolideze cadrul de inovare pentru sectorul public și întreprinderi prin îmbunătățirea previzibilității cheltuielilor publice pentru cercetare și dezvoltare și printr-o mai bună direcționare a măsurilor existente către IMM-uri.

4. Să accelereze diversificarea aprovizionării cu combustibili fosili pentru a elimina treptat dependența de sursele rusești și să ia măsuri concrete pentru a elimina treptat subvențiile pentru combustibilii fosili, în special cele legate de accizele la motorină și cele care împiedică electrificarea în sectorul rezidențial. Să îmbunătățească flexibilitatea și concurența în sectorul energiei electrice, prin consolidarea pieței de echilibrare și stimularea comerțului transfrontalier cu energie electrică. Să îmbunătățească reziliența în domeniul apei prin retenția naturală a apei și consolidarea capacităților administrative și să îmbunătățească circularitatea, în special prin consolidarea capacităților de tratare a deșeurilor.

5. Să îmbunătățească rezultatele școlare și rata de absolvire a învățământului terțiar și să sporească participarea grupurilor defavorizate, în special a romilor, la un învățământ general de calitate prin creșterea în continuare a atractivității profesiei de cadru didactic și a ponderii elevilor care obțin o calificare de nivel secundar superior care oferă acces la învățământul terțiar.

6. Să îmbunătățească accesul la măsuri active eficace pe piața muncii, în special la oportunități de perfecționare și de recalificare pentru grupurile cele mai defavorizate, și să asigure un dialog social eficace. Să îmbunătățească adecvarea asistenței sociale și a prestațiilor de șomaj și să asigure accesul la serviciile esențiale pentru toți. Să direcționeze măsurile de sprijin în sectorul locuințelor către gospodăriile cu venituri mici și să crească oferta de locuințe, inclusiv de locuințe sociale.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE